
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ

СЕПТЕМВРИ 2013

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч ООД
Период на провеждане	19-25 Септември 2013г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1010 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Проучването регистрира следните основни тенденции в общественото мнение в края на месец септември:

- Пълзяща делегитимация на институциите - едва 23 на сто се доверяват на правителството, 28% на премиера Орешарски. Рейтингът на Народното Събрание спада до критичните 11%. За последните пет парламента няма друг случай на толкова нисък начален старт и толкова слабо сцепление между политически елит и граждани.
- Слаба подкрепа за основните политики на правителството. Дори относително най-одобряваната - социалната - се посреща с 30% одобрение и 48% неодобрение. Оценките за кадровата политика, борбата с корупцията и монополите са в рамките на критичните 12 на сто подкрепа, здравеопазването и еврофондовете - 15 на сто. Липсата на обществено доверие прави много трудни действията на правителството, тъй като поставя под въпрос водените политики, дори и в тях да има разумно стъпки.
- В условията на криза на институциите и политиките преобладаващата част от гражданите живеят с усещането не за стабилизация, а за неизбежни предсрочни избори. Едва 23% смятат, че правителството трябва да управлява до края на мандата, а 76% - че е нужен предсрочен вот. От тях 37% настояват за провеждането им до няколко месеца, а други 39% заедно с европейските.

- Сближаване на електоралните позиции на БСП и ГЕРБ след период на по-ясно изразено преимущество за управляващите (17.9% за БСП и 17.1% за ГЕРБ). Тримесечните усилия на БСП да съхрани правителството в условията на непрекъснати протести, изглежда водят до изчерпване на мобилизационния ѝ потенциал и тя вече е достигнала своя таван. ГЕРБ, от своя страна, след обратното си влизане в парламента и активизирането си, възвръща част от оттеглилата се от него периферия. Тепърва обаче ще стане ясно дали това е траен процес. ДПС (6.1%) и Реформаторският блок (7.0%) са другите две сигурни парламентарни партии, ако изборите бяха днес.
- Доверието в лидерите на основните политически сили следва сходна тенденция. Положителното отношение към Бойко Борисов е 28%, към Сергей Станишев - 25%, Лютви Местан – 14% и Волен Сидеров – 5%. С одобрение сред левите избиратели се ползва и Георги Първанов, а сред десните – Росен Плевнелиев и столичния кмет Йорданка Фандъкова. Преобладаващо положително е отношението към еврокомисаря Кристилина Георгиева и омбудсмана Константин Пенчев.

ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

ДОВЕРИЕ В ПРАВИТЕЛСТВОТО И МИНИСТРИТЕ

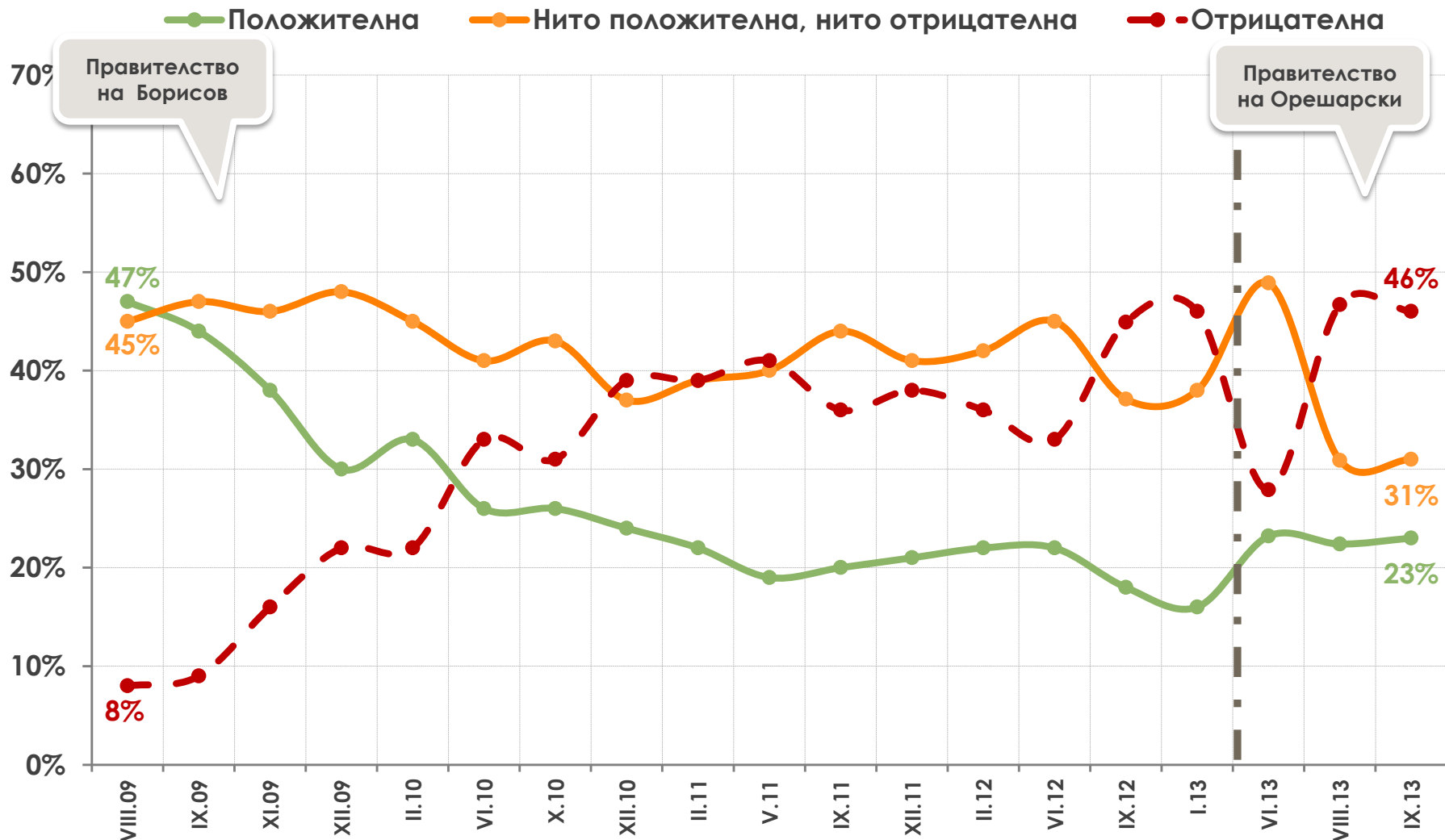
Месец след началото на новия политически сезон, правителството и премиерът Пламен Орешарски продължават да се ползват с високо недоверие. Одобрението за дейността на кабинета остава 23% при двойно по-високо неодобрение (46%). Аналогична е и тенденцията в рейтинга на министър-председателя: доверие, свито до 28% срещу недоверие от 42%.

Освен кадровите назначения, правителството търпи най-силни критики за политиките по борбата срещу монополите и корупцията с едва 12% положителни оценки. Мерките по предизборните ангажименти за икономическо съживяване (18%), подкрепа за бизнеса (18%), подобряване на здравеопазването (15%), усвояване на еврофондовете (15%) също получават много ниско одобрение. Дори към относително най-високо оценената политика на кабинета „Орешарски“ – социалната – критичните оценки (48%) доминират над положителните (30%).

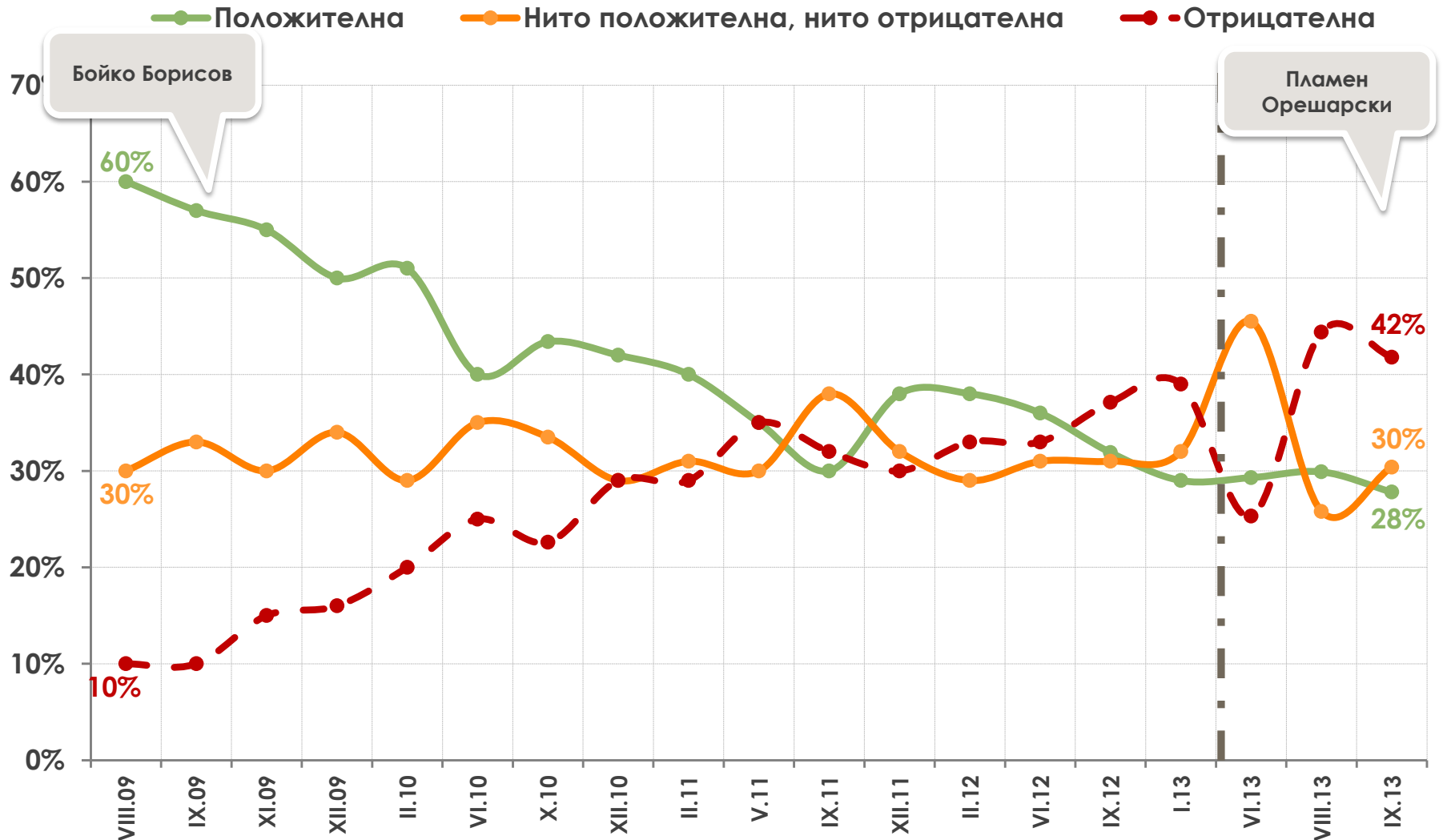
Три месеца след излъчването на правителството мнозинството от членовете на кабинета са неразпознаваеми за хората, а тези, които са способни да дадат мнение ги оценяват критично. Всеки втори жител на страната не е в състояние да посочи нито едно име на министър, който се справя успешно с работата си. В резултат, позитивни асоциации с правителството носят основно двамата силови министри – вътрешният Цветлин Йовчев (с общ индекс за дейността си от 6.6) и военният Ангел Найденов (4.4). Само още четирима имат положителен индекс. Това са външният министър Кристиан Вигенин (2.2), на културата Петър Стоянович (1.6), вицепремиерът по икономическото развитие Даниела Бобева (1.4) и транспортният Данаил Папазов (0.5).

В дъното на таблицата са министъра на инвестиционното проектиране Иван Данов (отрицателен индекс от минус 3.9), финансовият Петър Чобанов (-4.4) и здравният Таня Андреева (-7.2).

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ БОЙКО БОРИСОВ/ ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

ИНДЕКС ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТРИТЕ*

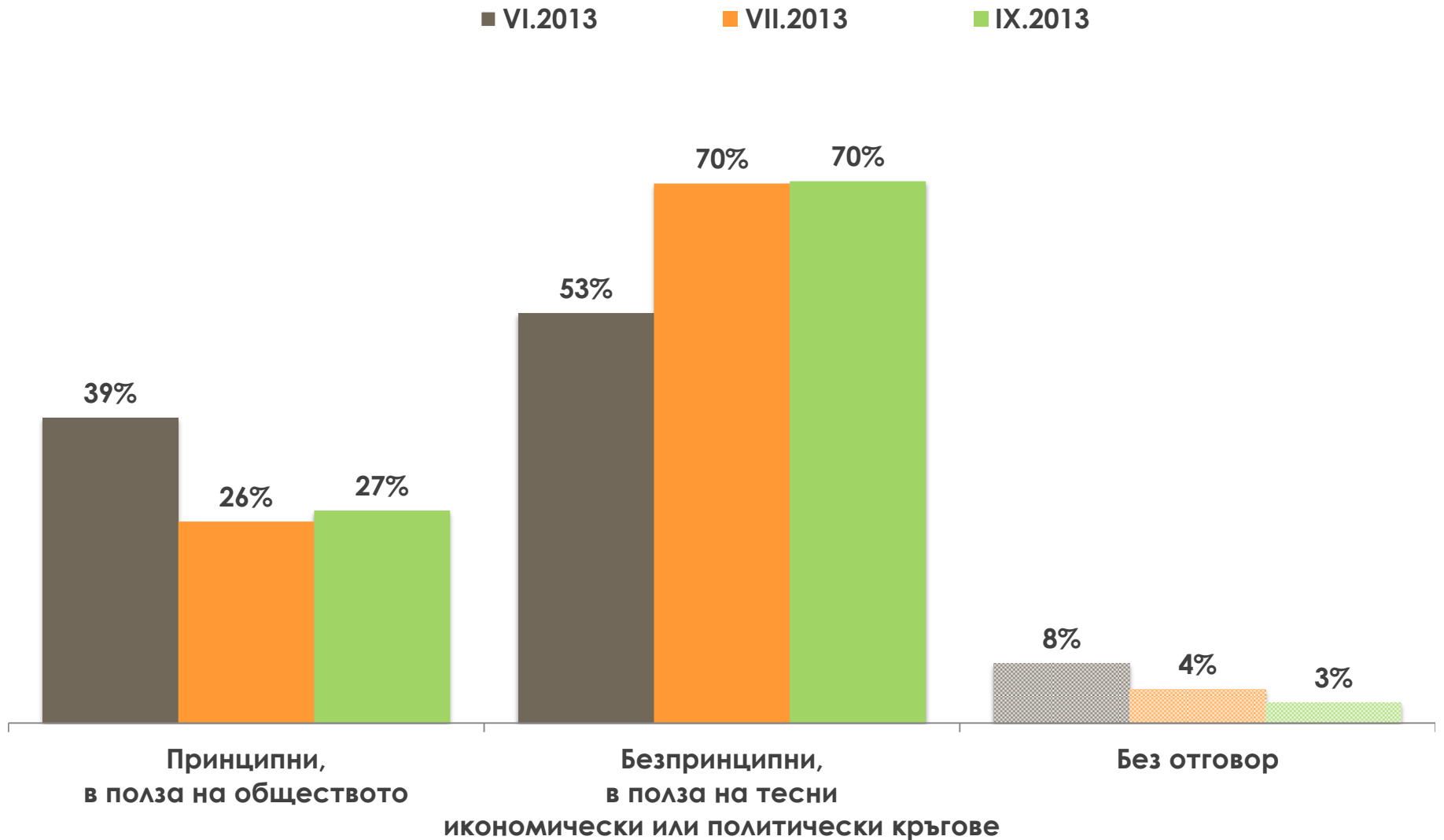
ИНДЕКС	IX.2013	■ Неуспешни	■ Успешни
ЦВЕТЛИН ЙОВЧЕВ	6,6	6,3%	12,9%
АНГЕЛ НАЙДЕНОВ	4,4	6,8%	11,2%
КРИСТИАН ВИГЕНИН	2,2	7,5%	9,7%
ПЕТЪР СТОЯНОВИЧ	1,6	4,5%	6,1%
ДАНИЕЛА БОБЕВА	1,4	4,5%	5,9%
ДАНАИЛ ПАПАЗОВ	0,5	4,4%	4,9%
ДИМИТЪР ГРЕКОВ	-0,1	5,8%	5,7%
ДРАГОМИР СТОЙНЕВ	-0,5	7,8%	7,3%
ХАСАН АДЕМОВ	-1,4	14,6%	13,2%
ИСКРА МИХАЙЛОВА	-1,4	6,2%	4,8%
ДЕСИСЛАВА ТЕРЗИЕВА	-2,8	6,8%	4,0%
МАРИАНА ГЕОРГИЕВА	-3	5,9%	2,9%
АНЕЛИЯ КЛИСАРОВА	-3,5	9,1%	5,6%
ЗИНАИДА ЗЛАТАНОВА	-3,9	8,6%	4,7%
ИВАН ДАНОВ	-3,9	6,4%	2,5%
ПЕТЪР ЧОБАНОВ	-4,4	10,6%	6,2%
ТАНЯ АНДРЕЕВА	-7,2	13,1%	5,9%

Индексът за дейността на министрите се получава като разлика между дела на хората, които са ги определили като успешни и неуспешни.

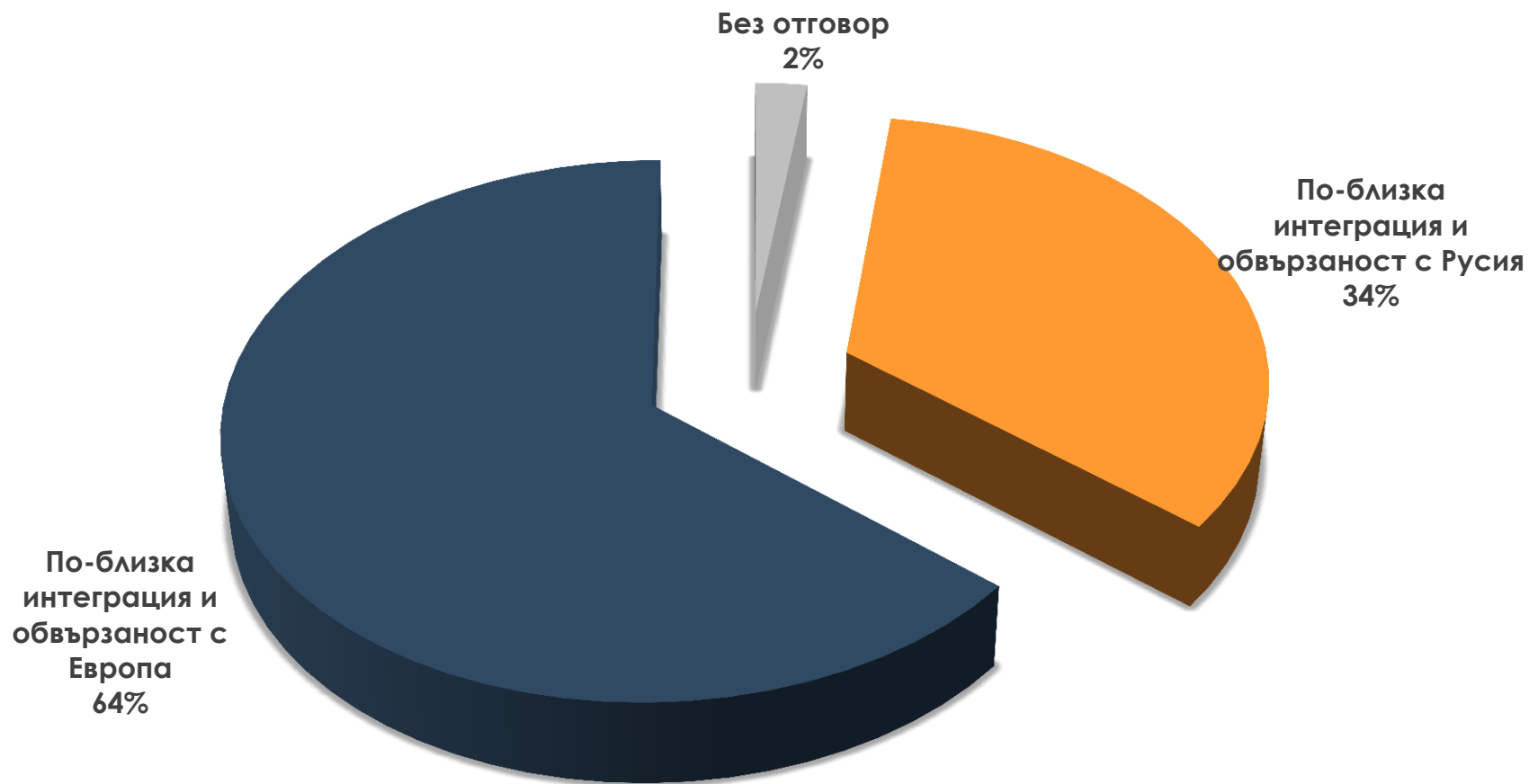
ПО КОИ ПОЛИТИКИ ПРАВИТЕЛСТВОТО РАБОТИ УСПЕШНО И ПО КОИ НЕ?

ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОТ ДЕЙСТВИЯТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

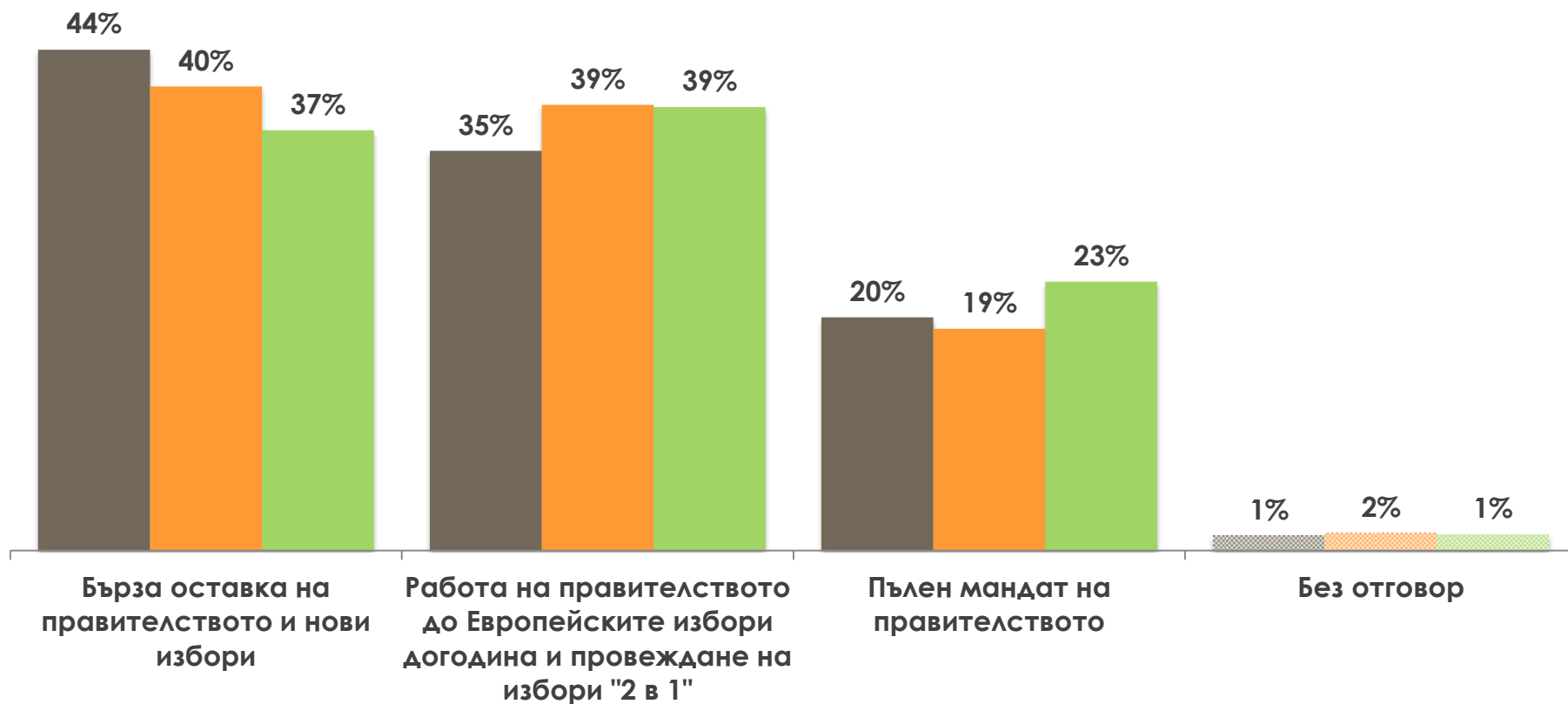

КОЙ ОТ ДВАТА ВАРИАНТА БИ БИЛ ИКОНОМИЧЕСКИ ПО-ИЗГОДЕН ЗА БЪЛГАРИЯ?

СПОРЕД ВАС КОЙ ОТ СЛЕДНИТЕ ВАРИАНТИ Е НАЙ-ДОБЪР ЗА СТРАНАТА?

■ VII.2013 ■ VIII.2013 ■ IX.2013

ДОВЕРИЕ В ИНСТИТУЦИИ

С положителен рейтинг сред висшите държавници се открояват президентът Росен Плевнелиев, еврокомисарят Кристилина Георгиева и омбудсманът Константин Пенчев. Одобрението за дейността на президента през последните месеци бележи лек спад, но той запазва доверието на 35% от пълнолетните жители на страната, срещу 28% недоверие. Преобладаващо позитивно е и отношението към еврокомисаря К. Георгиева – 43% одобрение и 15% неодобрение, както и към омбудсмана К. Пенчев – 35%:14%.

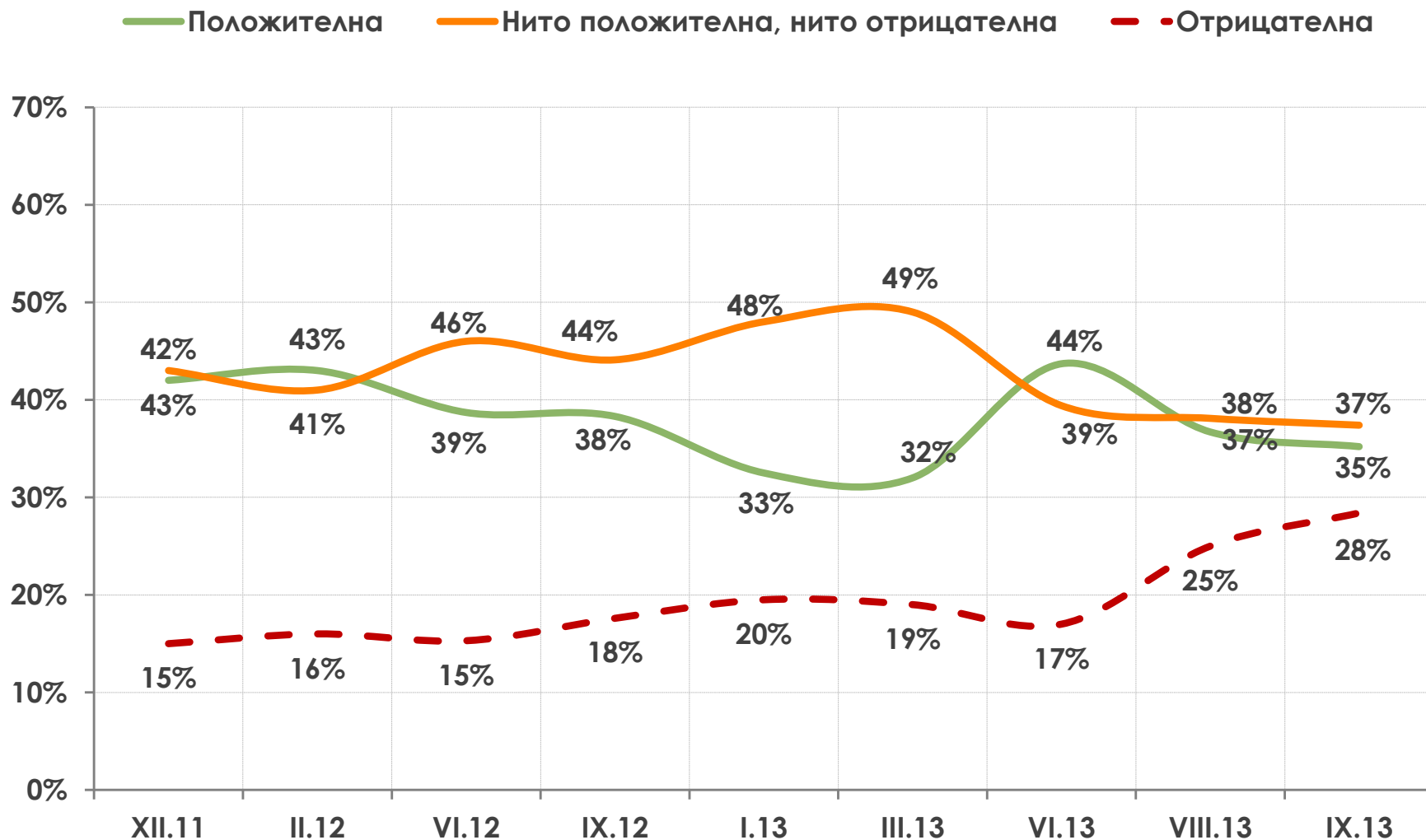
Всички останали институции обаче губят обществена легитимност. Доверието към парламента ерозира до 11%, а към председателя му Михаил Миков остава в рамките на 20%. Показателен за делегитимацията на законодателната власт е ръстът в отрицателните оценки – от 39% през юни до 51% през септември.

Одобрението за съд, следствие, прокуратура е в минимални стойности между 14% и 16%. Главният прокурор Сотир Цацаров е с положителен рейтинг (29% одобрение срещу 20% неодобрение). Отношението към него през последните месеци обаче търпи динамика, която отразява разминаването между високите очаквания към висшия държавен обвинител и липсата на резултати от ръководената от него институция. В резултат, вместо повишаване на одобрението за прокуратурата, спада това за главния прокурор (от 35% през август до 29% през септември).

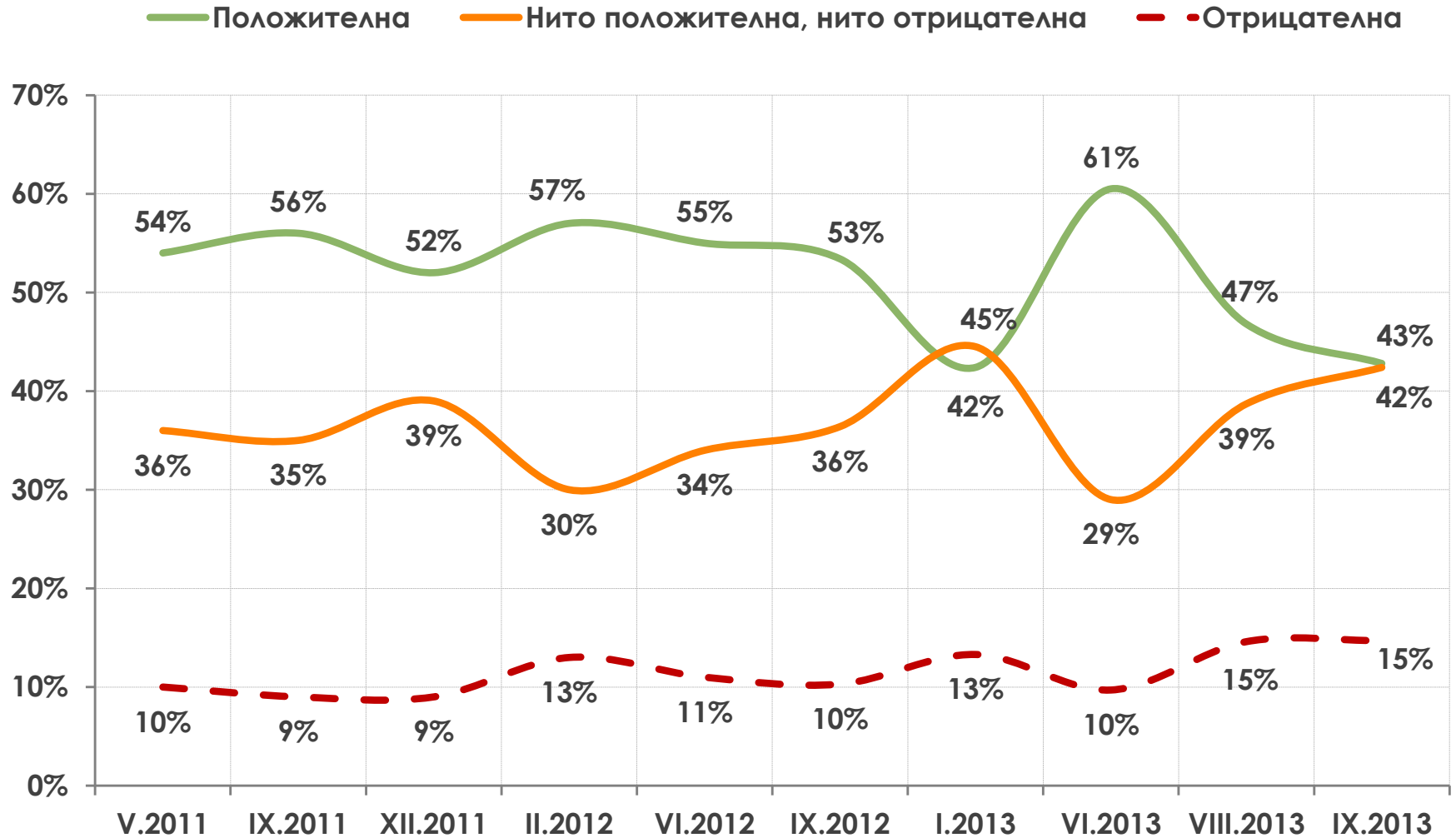
Израз на кризата на доверие в институциите е застопоряването им на дъното на общественото одобрение. Това задълбочава текущите политически и икономически проблеми, както и общата нестабилност на управлението. Само една пета от гражданите оценяват положително развитието на страната след изборите през май, за 41% няма ясна посока, а други 38% са категорични, че е отрицателна. За мнозинството от българите изходът от нестабилността е в нови, по-скорошни (37%) или проведени заедно с европейските (39%) избори. Само 23% - колкото са и привържениците на правителството – смятат, че то трябва да изкара пълния си мандат.

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

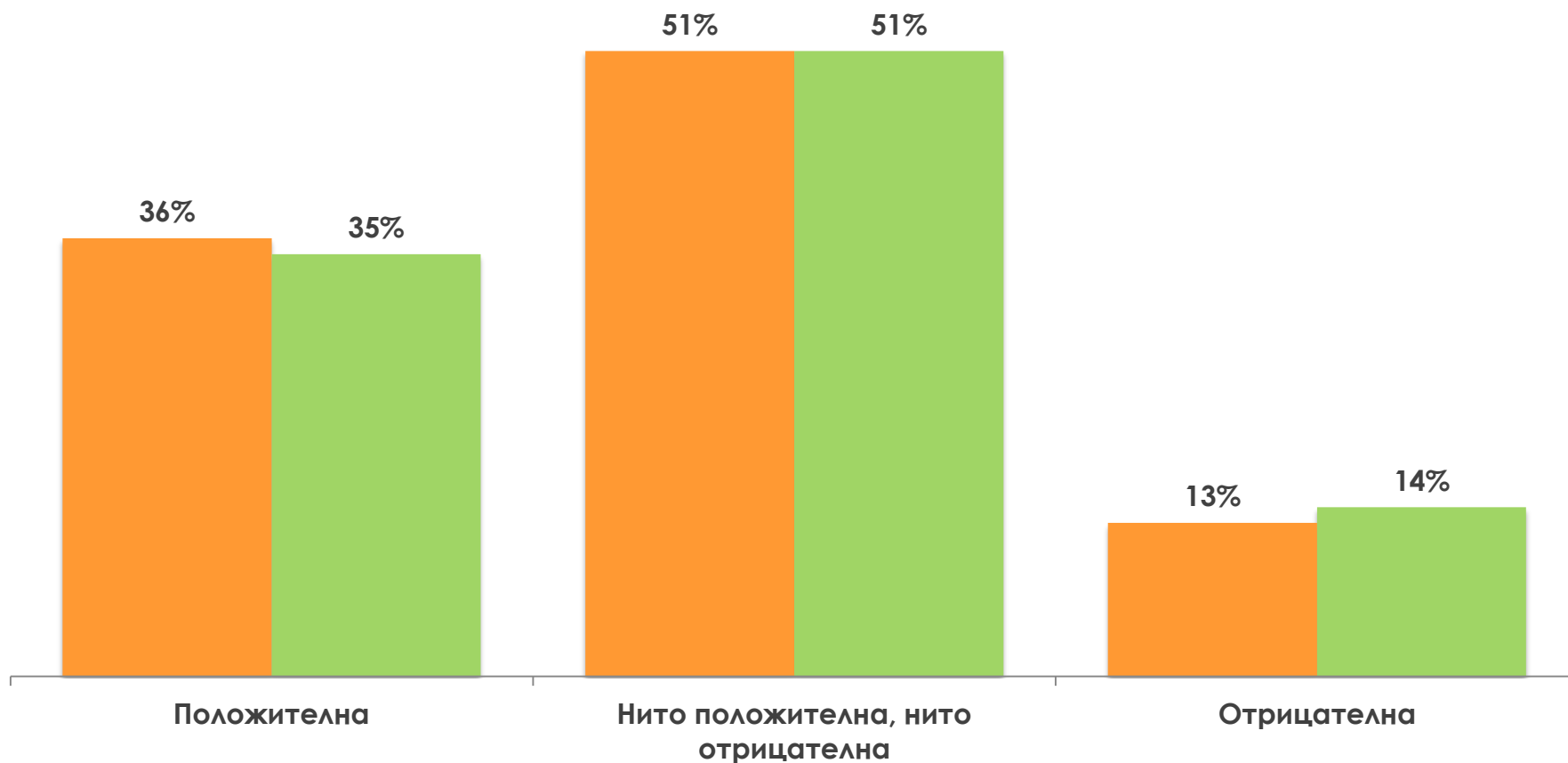

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

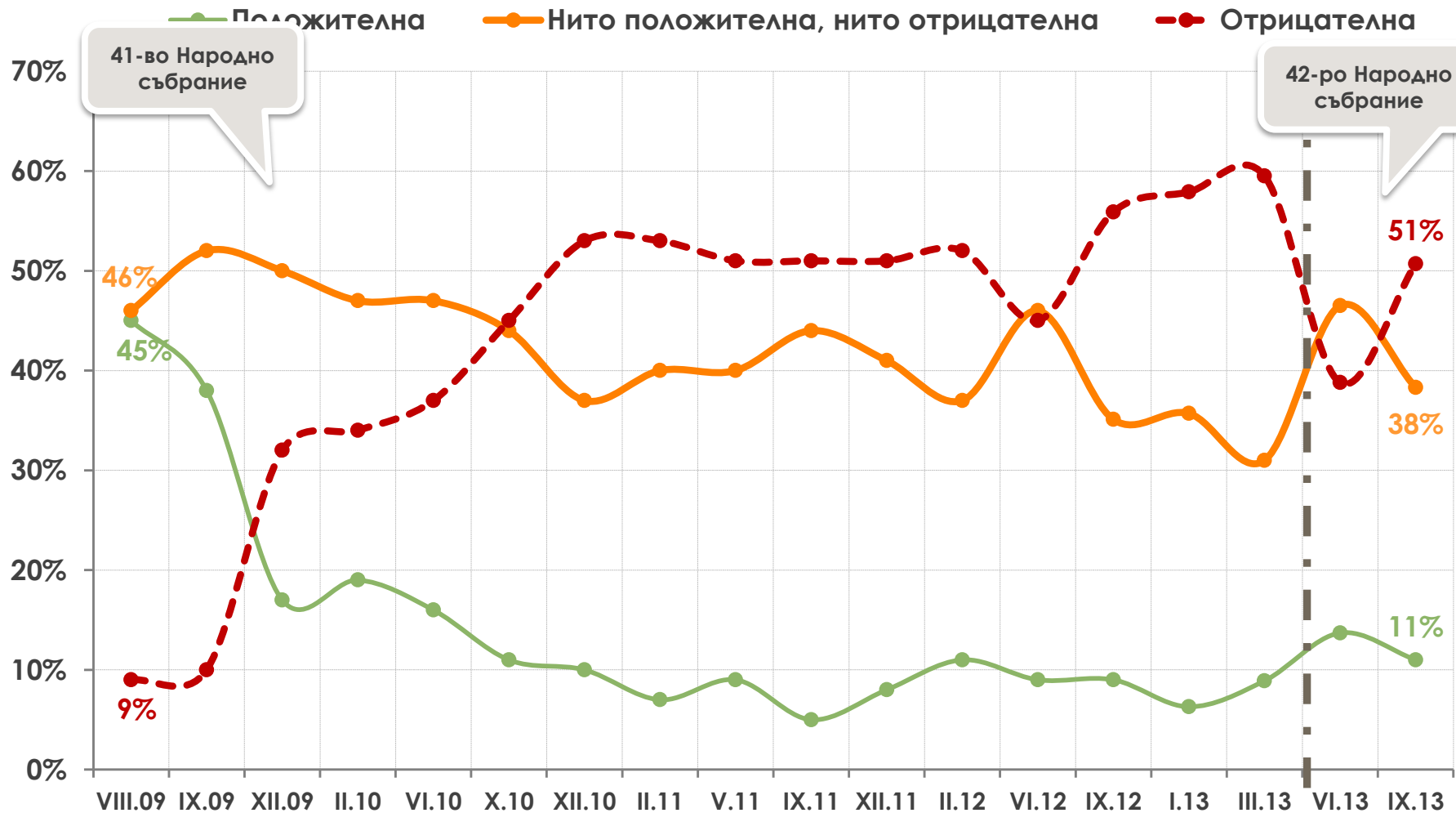

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОМБУДСМАНА КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ

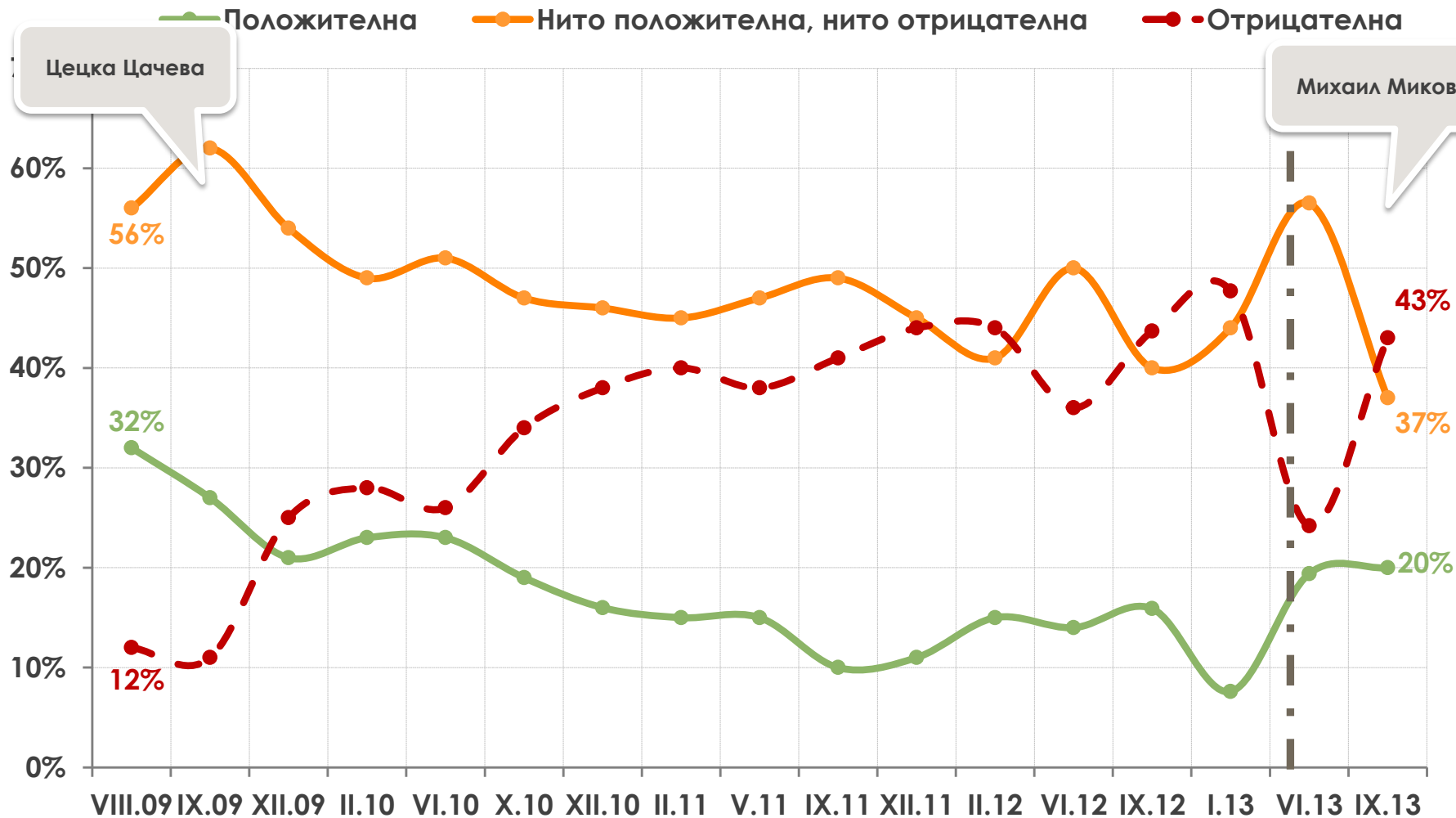
■ VIII.2013 ■ IX.2013

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПАРЛАМЕНТА

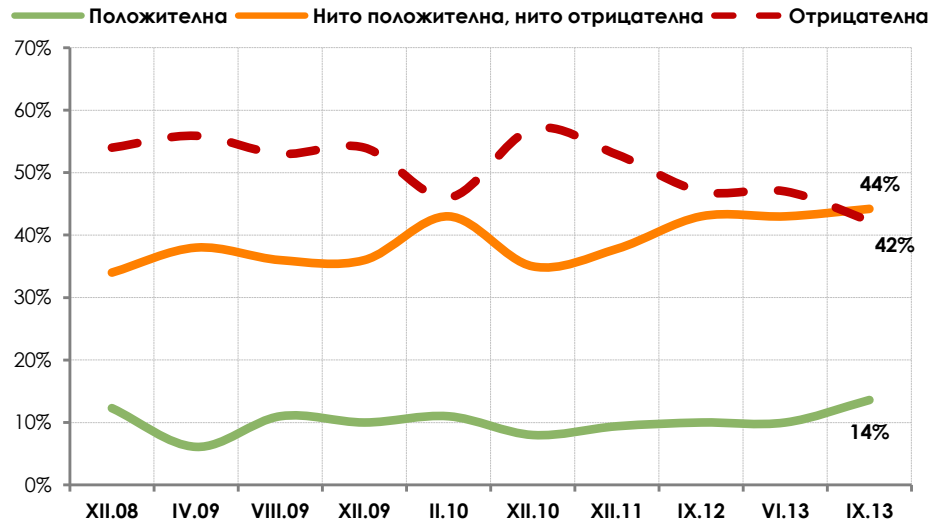

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ПАРЛАМЕНТА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА/МИХАИЛ МИКОВ

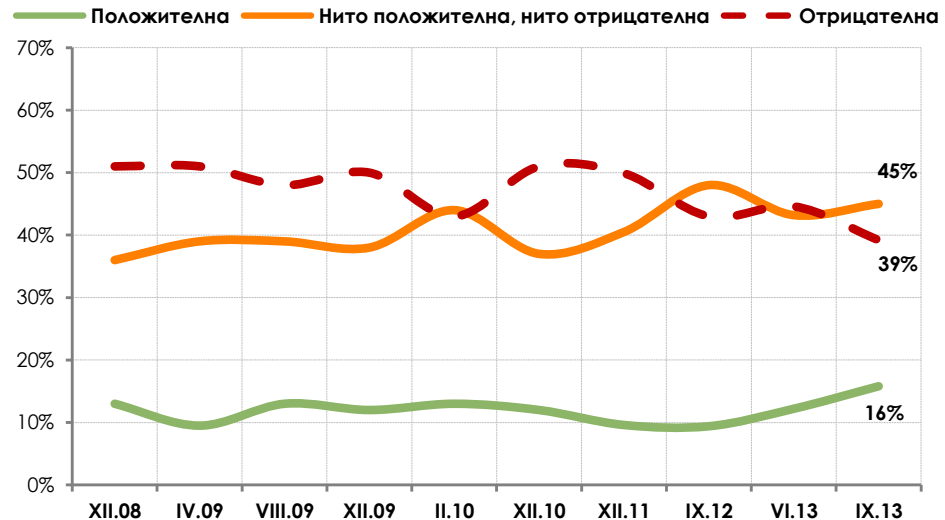

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТА НА СЪД, СЛЕДСТВИЕ, ПРОКУРАТУРА

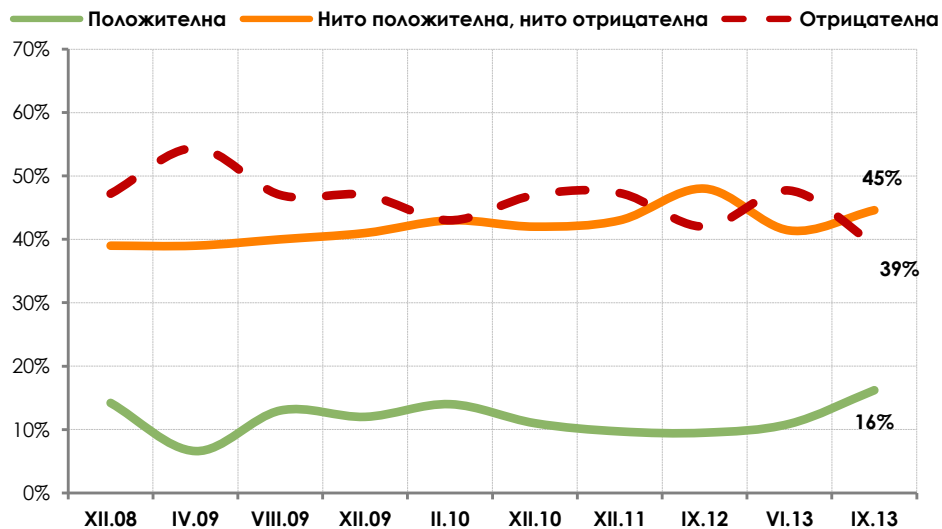
Съд

Прокуратура

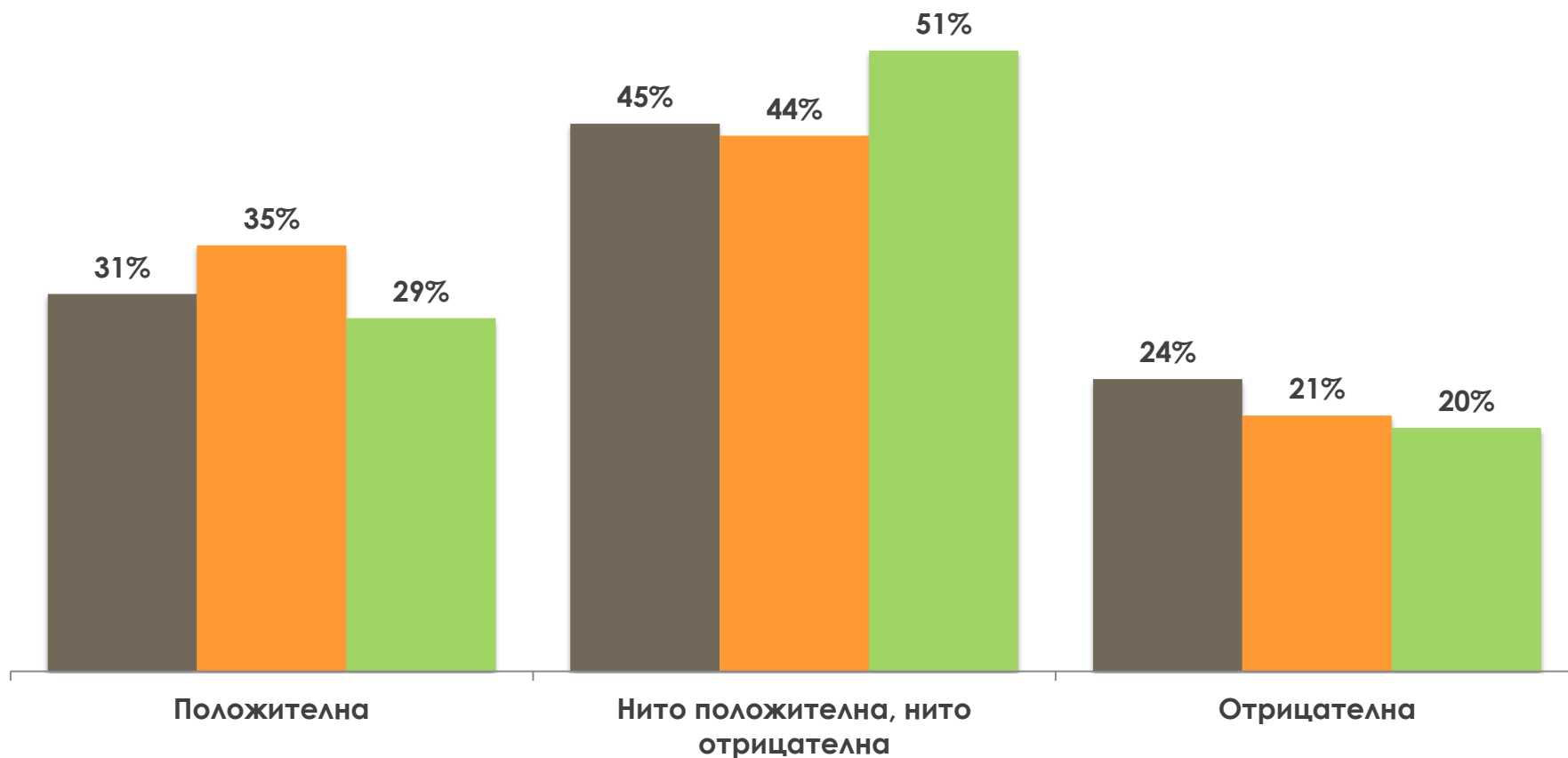

Следствие

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР СОТИР ЦАЦАРОВ

■ VI.2013 ■ VIII.2013 ■ IX.2013

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ

Тримесечните изтощителни усилия на БСП да запази правителството изглежда са довели до максимално възможна мобилизация и изчерпване на резерва ѝ. В края на септември електоралната подкрепа за социалистите е 17.9% от общия брой избиратели и бележи лек спад от половин процент за последния месец. Социалната база на левицата, както и на излъченото от нея правителство, продължава да бъде изключително тясна и затворена в средите на най-възрастните поколения (34% сред избирателите над 61-годишна възраст и само 8% сред 18 – 30 годишните), малките градове и селата.

С връщането си в парламента и активизиране на позицията си ГЕРБ възстановява част от своите симпатизанти, които през лятото се бяха оттеглили в изчаквателна позиция. В края на септември, с подкрепа от 17.1% ГЕРБ скъсява значително дистанцията с БСП.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ПАРТИИ

С близък помежду им потенциал, след двете водещи партии се позиционират Реформаторският блок (7%) и ДПС (6.1%). Реформаторите черпят подкрепа основно от привържениците на обединените в блока партии в големите градове, но все още не са напълно убедителни за по-широкия кръг десни избиратели.

Националистическият вот продължава да бъде разделен основно между две от партиите в тази ниша – НФСБ (2.8%) и Атака (1.6%).

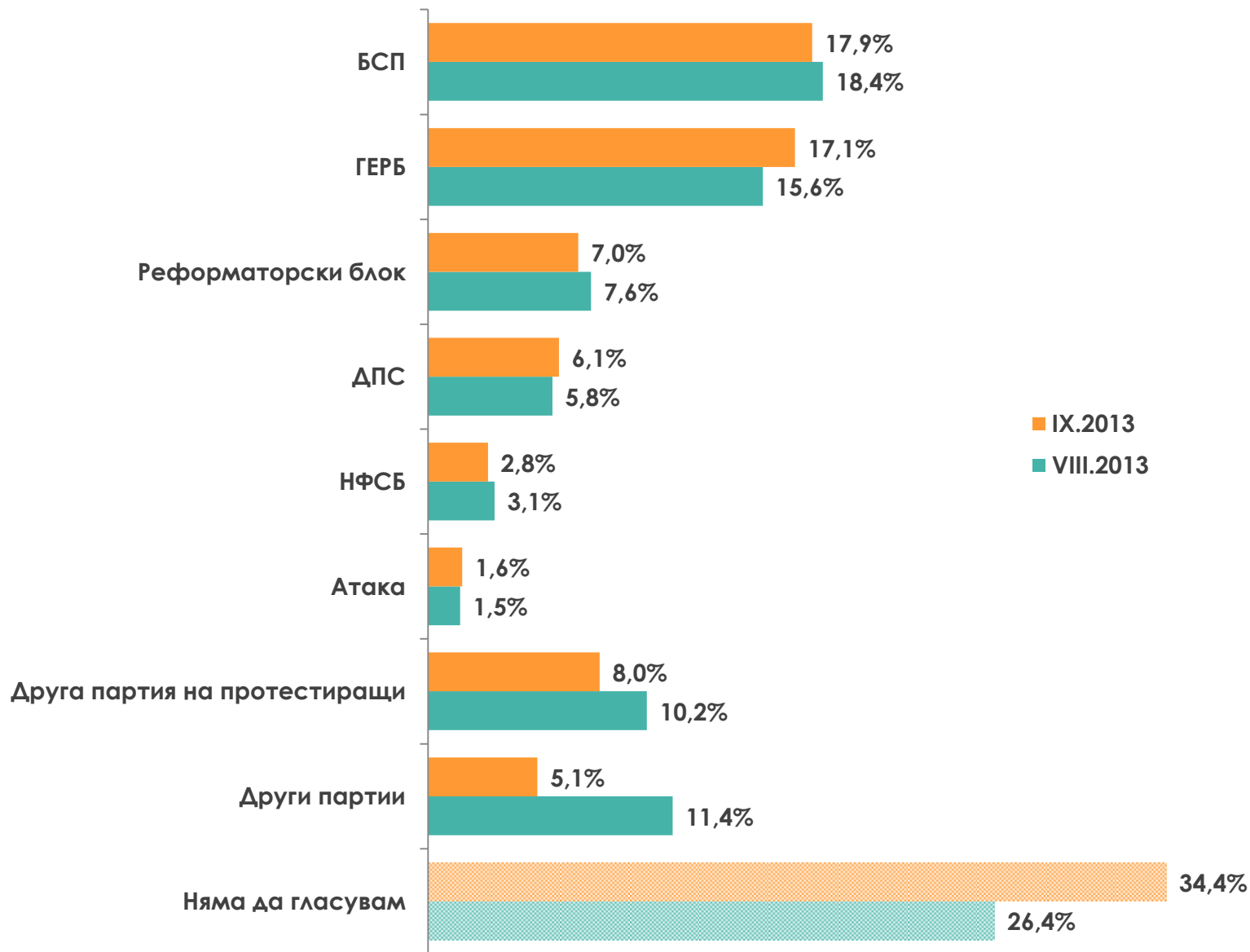
Засилването на политизацията през последния месец мобилизира подкрепа най-вече за водещите партии за сметка на по-малките. Така потенциалът на партия на протестиращите, както и сумарната тежест на други формации въобще остава значителен, но по-нисък в сравнение с периода на най-активните летни протести. Делът на нежелаещите да гласуват нараства до нормалните за неизборен период равнища от 34%, като сред тях се открояват както традиционно отчуждените от политиката, така и част от бившите избиратели на непредставените в парламента партии.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

	II.11	V.11	IX.11	XII.11	II.12	VI.12	IX.12	I.13	VI.13	VIII.13	IX.13
Кристалина Георгиева	-	54%	56%	52%	57%	55%	53%	45%	61%	47%	43%
Йорданка Фандъкова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43%	44%
Георги Първанов	31%*	28%*	28%*	33%*	33%	26%	-	-	-	33%	32%
Бойко Борисов	40%	35%	30%	38%	38%	36%	32%	29%	25%	26%	28%
Сергей Станишев	15%	16%	16%	17%	20%	19%	20%	22%	21%	23%	25%
Лютви Местан	-	-	-	-	-	-	-	-	9%	13%	14%
Волен Сидеров	10%	6%	6%	3%	4%	4%	5%	6%	5%	4%	5%

* Рейтингът на Г. Първанов до декември 2011г. е мерен в качеството му на президент

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

НАГЛАСИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДДАНИ КЪМ БЕЖАНЦИТЕ

НАГЛАСИ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ КЪМ БЕЖАНЦИТЕ

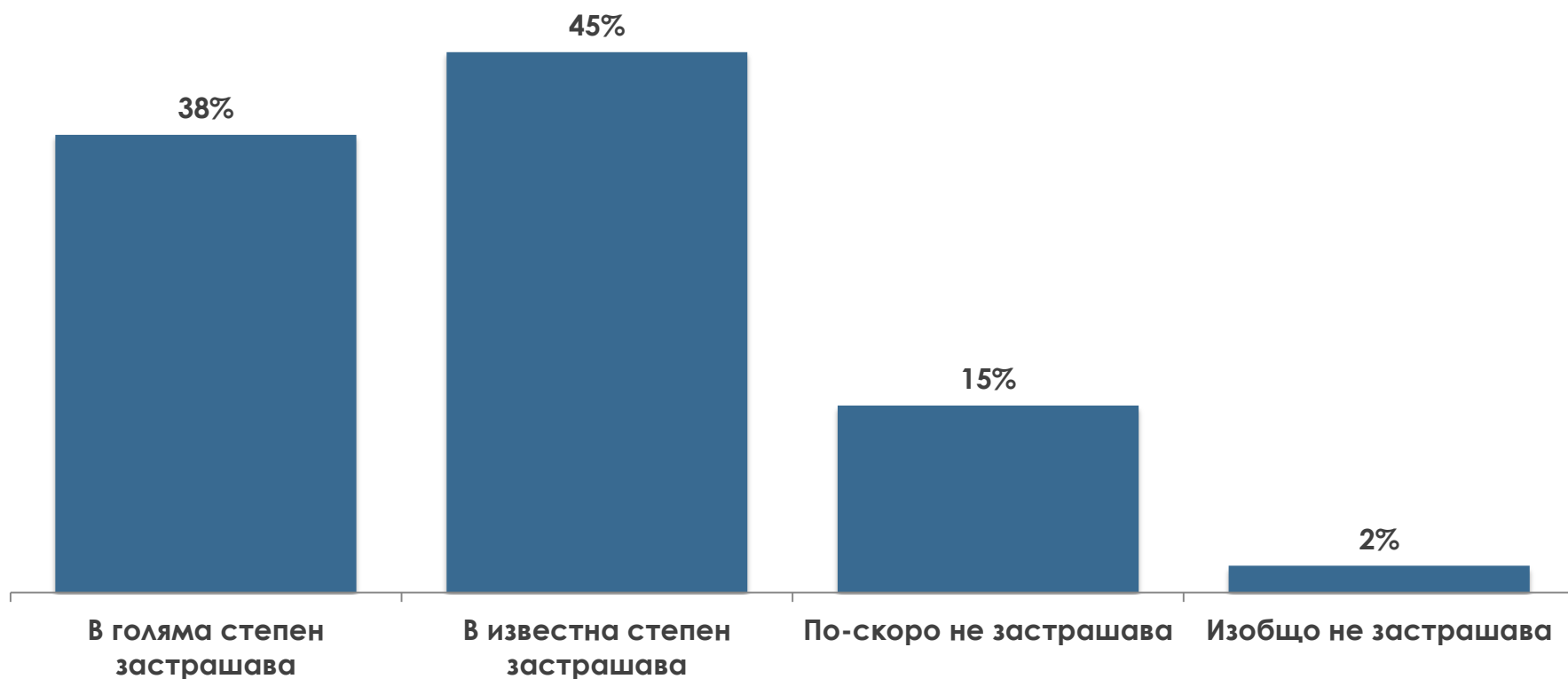

Увеличаващата се бежанска вълна към България и засиленият дебат около възможностите на страната да се справи с възникналата ситуация изострят социалната чувствителност по темата. 83% от населението изразяват опасения, че нарастващият брой бежанци крие рискове за сигурността в страната. Около тази позиция се консолидира мнозинството от всички социално-демографски групи, докато едва 17% от хората не виждат сериозна причина за притеснение. Макар да проявява разбиране към положението на бежанците, българското обществено мнение е силно поляризирано по въпроса дали страната трябва да продължи да ги приема.

Отношението към бежанците е противоречиво, както заради притесненията за сигурността, така и поради все още слабото познаване на тези хора, на техните проблеми и нужди. Като цяло, обществото ни е съпричастно и приема, че бягат от война и преследвания (40%). Независимо от това обаче се споделят и притеснения. Най-съществените от тях са от протестите на бежанци срещу условията в центровете за настаняване (39%), и че в сравнение с местното население бежанците са по-толерирани от държавата (37%). В каква посока ще се развият обществените нагласи към бежанците зависи от реакцията и мерките на българските държавни институции. Докато техните действия са половинчати, а информацията, която предоставят недостатъчна, обществото ще продължава да проявява своите притеснения и поляризирано отношение.

СМЯТАТЕ ЛИ, ЧЕ УВЕЛИЧАВАЩИЯТ СЕ БРОЙ БЕЖАНЦИ ЗАСТРАШАВАТ СИГУРНОСТТА НА СТРАНАТА?

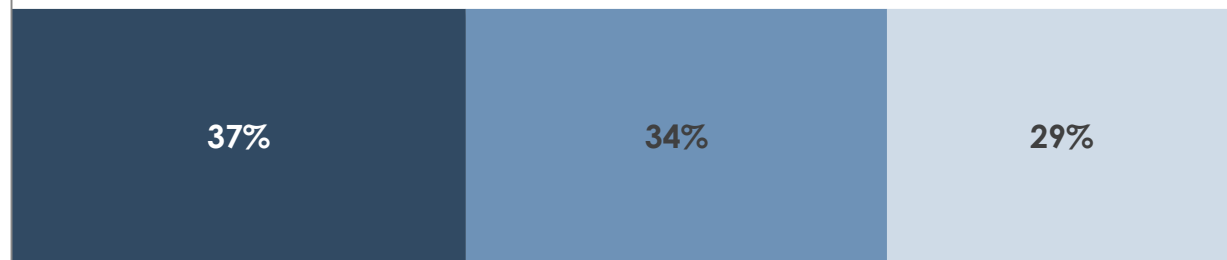
ДОКОЛКО СТЕ СЪГЛАСНИ/НЕСЪГЛАСНИ С ВСЯКО ОТ ТВЪРДЕНИЯТА

■ Съгласен   ■ Нито съгласен, нито несъгласен   ■ Несъгласен

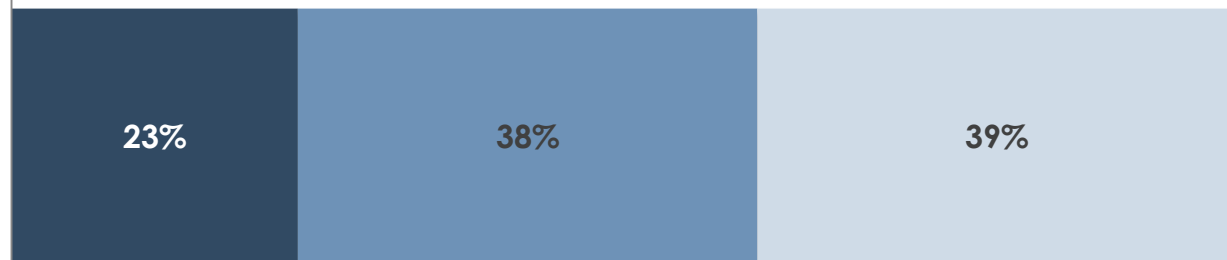
Бежанците, които идват в България са обикновени хора, които бягат от война и преследвания, а не радикални фундаменталисти, които застрашават сигурността на страната

Бежанците в България са толерирани и получават повече привилегии от държавата в сравнение с българските граждани

Бежанците имат право да протестират срещу лошите условия в центровете за настаняване

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax: +359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg